

# CHKO Žďárské vrchy po čtyřiceti letech

Vladimír Zabloudil, Petr Mückstein, Jan Staněk, Josef Řetický, Zdeněk Záliš,  
Jaromír Čejka, Petr Matějka, Petra Doležalová, Lubomír Dajč, Bohumil Hanus

## Úvod

Krajina Žďárských vrchů dospěla dramatickým vývojem k tvářnosti, kterou vnímáme jako malebnou a útulnou. Půvabná mozaika lesů i lesíků, květnatých luk i kamenitých pastvin, velkých rybníků i malých návěsíků, skrčených roubených chalup i vznosných bílých štítů statků, políček žita, ovsu, brambor a lnu, omšelych kamenic se solitéry nádherných jeřábů tvoří harmonickou kulturní krajinu, sice chudou, ale mající i v moderní společnosti svůj pevný řád.

## Základní údaje

**Vyhlášení:** Výnos MK ČR,

č. j. 8908/70–II/2 ze dne 25. 5. 1970

**Rozloha podle vyhlášení:** 709 km<sup>2</sup>

**Nadmořská výška:** 490–836 m n. m.

**Maloplošná zvláště chráněná území:**

4 národní přírodní rezervace (NPR),  
9 přírodních rezervací (PR), 37 přírodních památek (PP), 16 evropsky významných lokalit (EVL)

**Sídlo správy CHKO:** Brněnská 39,  
591 01 Žďár nad Sázavou



Typická krajina v centrální části Žďárských vrchů v okolí Drátenické skály s roztroušenou zástavbou Blatín a Samotína

Foto Jan Vondra

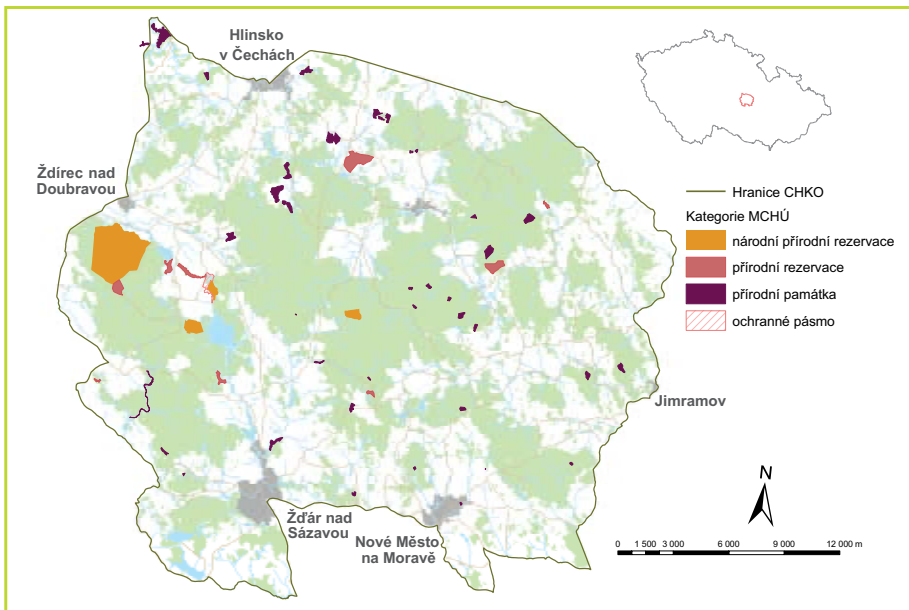
## Přírodní poměry

Chráněná krajinná oblast zaujímá severovýchodní část Českomoravské vrchoviny, kulminující Žďárskými vrchy s kótou Devět skal 836,3 m n. m. Pro jejich vyklenutý vrchovinový reliéf jsou charakteristické protáhlé úzké hřbety oddělené hlubokými, ale rozevřenými údolím (tzv. georeliéf žďárského typu). Na hřbetech jsou typickými krajinnými prvky skalní útvary, formované mrazovým zvětráváním ve starších čtvrtohorách (např. Devět skal, Čtyři palice, Pasecká skála, Milovské perničky). Převládajícím geologickým podložím jsou chudé rulové horniny, migmatity a sory krystalinika a moldanubika. Na západním okraji oblasti se nachází ranský intruzivní masiv hlubinných vyvřelin, kolem něhož zasahuje až k Velkému Dářku výběžek křídových sedimentů Dlouhé meze. Geologický vývoj byl ukončen v holocénu vytvořením aluviálních teras v údolích řek a vznikem rašeliníš ve sníženinách, např. u Dářka, Košinova a Krejcaru. Klimaticky patří Žďárské vrchy k chladnějším,



Prudký tok říčky Fryšávky svým šterkovitým dnem vyhovuje ohroženým druhům ryb, jako jsou vranka obecná (*Cottus gobio*) a vranka pruhoploutvá (*Cottus poecilopus*).

Foto Petr Mückstein



Mapka CHKO Žďárské vrchy

vlhčím a větrným oblastem. Roční úhrn srážek činí 735–1 100 mm. Příznivá hydrologická bilance území byla důvodem pro vyhlášení Žďárských vrchů za chráněnou oblast přirozené akumulace vody. Žďárské vrchy, ležící na hlavní evropské rozvodnici mezi Severním a Černým mořem, jsou důležitou pramenou oblastí řek Svatky, Sázavy, Doubravy, Chrudimky a Oslavy. Jedním z jejich typických krajinných prvků je hustá síť drobných vodních toků a její zvláštností jsou četná nevýrazná rozvodí s bifurkacemi (rozdělením) vod do obou úmoří. Na vodních tocích zde již od středověku a zejména pak v 19. století vznikala rozsáhlá rybníční soustava s největším rybníkem Velké Dářko o rozloze 205 ha a objemu 3,56 mil. m<sup>3</sup> vody.

Vrcholným stadiem vývoje přírodních společenstev je v převážné většině území Žďárských vrchů les. Druhová skladba lesů

byla silně antropicky pozměněna ve prospěch smrku a jen fragmentárně se zachovaly přírodní porosty jedlobučin, nejnámější z národní přírodní rezervace Žákova hora.

### Flóra a vegetace

Až do středověké kolonizace ve 13. století pokrýval oblast s výjimkou plošně nevýznamných segmentů skal a rašelinišť stinný, v okolí prameništ a mokřadních sníženin močálovitý pralesní hvozd. Ve vyšších polohách převládaly acidofilní smrkové bučiny (*Calamagrostio villosae-Fagetum*), přecházející místy v podmáčené smrčiny (*Piceion excelsae*), z nichž se dodnes zachovaly jen ochuzené fragmenty indikované výskytem montánních druhů, jako jsou čípek objímavý (*Streptopus amplexifolius*), pérnatec horský (*Lastrea limbosperma*), ptačinec dlouholistý (*Stellaria longifolia*), žebrovice

různoolistá (*Blechnum spicant*) a vranec jedlový (*Huperzia selago*). V nižších polohách byly hojně rozšířeny bikové bučiny (*Luzulo-Fagetum*) a ostrůvkovitě, na bohatších stanovištích, květnaté bučiny (*Eu-Fagetion*) či vzácně květnaté jedliny (*Galio-Abietenion*), fragmentárně dochované na Žákově hoře a Ransku. Vodou dotovaná stanoviště s vegetací luhů a olšin (*Alnenion glutinoso-incanae*) jsou v největším rozsahu zastoupena na Ransku. V bylinném podrostu prameništ a potočních jasanových olšin (*Carici remotae-Fraxinetum*) zde zjara dominují plochy bledule jarní (*Leucojum vernum*), léto zdobí oměj pestrý (*Aconitum variegatum*).

K nejvýznamnějším, člověkem nejméně dotčeným přírodním společenstvům oblasti patří rašeliniště. Rašelinné brusnicové bory (*Dicrano-Pinion*) s keříčkovou vegetací brusnic, vlochně bahenní (*Vaccinium uliginosum*) a klikvy bahenní (*Oxycoccus palustris*) spolu s trsy suchopýru pochvatého (*Eriophorum vaginatum*) rostou dosud na Dářku, v Krejcarském lese a u Zalíbeného. V evropsky významné lokalitě Dářská rašeliniště se zachovala i vrchovištní společenstva (*Sphagnion medii*), kde v pokryvech rašeliničků (*Sphagnum* ssp.) roste kyhanka sivolistá (*Andromeda polifolia*) a ojedinělá populace borovice blatky (*Pinus rotundata*). Významným krajinným prvkem pramené oblasti Žďárských vrchů jsou rybníky a vodní toky, v nichž řídce rostou leknín bělostný (*Nymphaea candida*), stulík žlutý (*Nuphar lutea*), bublinatka menší (*Utricularia minor*), hvězdoš podzemní (*Callitriche hermaphroditica*) a rdest alpský (*Potamogeton alpinus*). Obnažená rybníční dna hostí evropsky významný druh puchýřku útlou (*Coleanthus subtilis*) a navazující mokřadní porosty vysokých ostřic (*Caricion rostratae*) mochnu bahenní (*Potentilla palustris*) a vachtu trojlistou (*Menyanthes trifoliata*). Pro Žďárské vrchy charakteristická, přírodě blízká společenstva prameništ-



V NPR Žákova hora se dochovaly fragmenty původních lesních společenstev vrcholových partií Žďárských vrchů.



Na hlubokých rašelínách v NPR Dářko se nachází jediná lokalita výskytu blatkového boru v rámci Českomoravské vrchoviny.

Fotografie na této straně Lubomír Dajč

ních rašelinných luk hostí řadu chráněných a ohrožených druhů rostlin, jako jsou ostřice šlahounovitá (*Carex chordorrhiza*) či ostřice dvoudomá (*Carex dioica*), toljice bahenní (*Parnassia palustris*), rosnatka okrouhlostá (*Drosera rotundifolia*) a suchopýrek alpský (*Trichophorum alpinum*). Na vlhkých pcháčových a tužebnikovcích loukách (*Calthion*), které nebyly postiženy dřívějším odvodňováním zemědělských půd, vykvétají naše terestrické orchideje, nejběžnější dosud prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*). K přírodě blízkým travinobylinným společenstvům patří i oligotrofní smilkové louky (*Violion caninae*), přecházející ve vřesovištní lada (*Vaccinion*), v nichž dosud vzácně roste kociánek dvoudomý (*Antennaria dioica*). Na ojedinělé vložky vápenatých hornin jsou vázány fragmenty společenstev se zbytkovými populacemi hořečku nahořklého (*Gentianella amarella*), hořečku mnohotvarého českého (*G. praecox* subsp. *bohemica*) nebo hoře brvitého (*Gentianopsis ciliata*). Ojedinělá refugia této vegetace, byť co do rozsahu nepatrná, zpestřují a ozvláštňují přírodu oblasti.

Na území CHKO se nachází také 35 jedinců nebo skupin stromů chráněných jako památné stromy. Nejmhutnějším stromem v CHKO je Lukasova (též Zpívající) lípa s obvodem 1 160 cm.

## Fauna

Ze zoogeografického hlediska leží chráněná krajinná oblast ve faunistickém obvodu a okrsku Českomoravské vrchoviny, v provincii listnatých lesů s malým podílem horských území Českého masivu. Elementy horské lesní fauny se významněji uplatňují ve vyšší a klimaticky drsnější centrální části. Ve srovnání s okolními územími je pro CHKO charakteristické zastoupení druhů, které preferují nebo vyžadují rašelinné biotopy. Dalšími cennými biotopy jsou vlhké rašelinné louky, lada s rozptýlenou dřevinnou vegetací a vřesovištními formacemi, vodní biotopy

s břehovými porosty a na ně navazující mokřady. V těchto zachovaných fragmentech přirozených a přírodě blízkých společenstev žije řada ohrožených druhů živočichů.

Velkou vypovídací schopnost o stavu biotopů má zejména výskyt některých skupin bezobratlých, z nichž nejlépe prozkoumanými skupinami jsou pavouci (291 druhů), měkkýši (101 druhů) a vážky (44 druhů). Na mokřadních loukách na Hlinecku žijí evropsky významné druhy motýlů – modrásek očkovaný (*Maculinea telejus*) a modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*), v roce 2010 byl na Jimramovsku po téměř půlstoletí opět prokázán výskyt stabilní populace kriticky ohroženého modráška černoskvrnného (*Maculinea arion*). Dářská rašeliniště jsou biotopem modráška stříbroskvrnného (*Vacciniina optilete*), dříve hojný žlutásek borůvkový (*Colias palaeno*) zde však vyhynul v 80. letech 20. století v důsledku sukcesních změn. Rašelinné tůně a drobné lesní rybníčky obývají vážka jasnoskvrnná (*Leucorrhinia pectoralis*) a vážka běloústá (*L. albifrons*). Dalším typickým zástupcem místní fauny vážek je páskovec kroužkovaný (*Cordulegaster boltonii*), jehož biotopem jsou drobné lesní toky. K významným druhům bezobratlých patří i škeble rybníčná (*Anodonta cygnea*) a rak říční (*Astacus astacus*).

Bohatě zastoupena je fauna obojživelníků, z nichž nejvýznamnější je izolovaná populace mloka skvrnitého (*Salamandra salamandra*) v PR Štíří důl. Na písčitéch půdách v jihozápadní části území žije blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*) a ropucha zelená (*Bufo viridis*). Hojně se v celé oblasti vyskytuje čolek horský (*Triturus alpestris*) a čolek obecný (*T. vulgaris*). Naopak čolek velký (*T. cristatus*) a kuřka obecná (*Bombina bombina*) jsou zde vzácnými druhy. Rašelinné biotopy jsou domovem skokana ostroносého (*Rana arvalis*), menší tůně a okraje vhodných rybníků osídluje rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan krátkonohý (*Rana*



**Dřipatka horská (*Soldanella montana*) roste v oblasti na jediné lokalitě, kam jako alpsko-šumavský migrant zasahuje severním okrajem svého rozšíření.**

*lessonae*) a skokan hnědý (*R. temporaria*).

Mezi kriticky ohrožené druhy plazů patří zmije obecná (*Vipera berus*), v jihovýchodní části oblasti se vzácně vyskytuje užovka hladká (*Coronella austriaca*). Běžnými plazy jsou dosud užovka obojková (*Natrix natrix*), ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*) a slepýš křehký (*Anguis fragilis*).

Poměrně dobře je v území prozkoumána ichtyofauna. Ve vhodných potocích žije kriticky ohrožená mihule potoční (*Lampetra planeri*), střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*), vranka obecná (*Cottus gobio*), vranka pruhoploutvá (*C. poecilopus*) a mník jednovousý (*Lota lota*). V roce 2006 byl v povodí Chrudimky zjištěn výskyt sekavce podunajského (*Cobitis elongatoides*). Z regionálního pohledu vyžadují pozornost i místní populace pstruha potočního (*Salmo trutta*).



**Dářská rašeliniště jsou biotopem početné populace skokana ostroносého (*Rana arvalis*).**



**Vážka jasnoskvrnná (*Leucorrhinia pectoralis*) patří na území CHKO k nejvzácnějším druhům vážek.**

Fotografie na této straně Petr Mückstein



**Památková rezervace Krátká – ukázka lokální formy horáckého domu s charakteristickou lomenicí**

Ve Žďárských vrších hnízdí řada druhů ptáků běžně rozšířených v celé středoevropské oblasti s menším zastoupením zástupců horské lesní avifauny, jako jsou sýc rousný (*Aegolius funereus*), kulíšek nejmenší (*Glaucopteryx passerinoides*), jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*), ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*), žluna šedá (*Picus canus*) nebo skorec vodní (*Cinclus cinclus*). Zachovalé bučiny ve vyšších partiích Žďárských vrchů jsou hnízdištěm lejska malého (*Ficedula parva*), datla černého (*Dendrocopos martius*) a žlu ny šedé (*Picus canus*). Zajímavé je postupné pronikání nových druhů, ať již severského původu, k nimž patří čečetka zimní (*Carduelis flammea*), nebo teplomilných druhů, jako je hýl rudý (*Carpodacus erythrinus*). Z regionálního pohledu patří vedle výše uvedených druhů ptactva k nejhroženějším chřástal polní



**Hýl rudý (*Carpodacus erythrinus*) pravidelně hnízdí ve Žďárských vrších od 80. let 20. století a postupně se zde šíří na další vhodná stanoviště.**

*Fotografie na této straně Petr Mückstein*

(*Crex crex*), včelojed lesní (*Pernis apivorus*), moták pilich (*Circus cyaneus*), moták pochop (*C. aeruginosus*), ostříž lesní (*Falco subbuteo*), bekasína otavní (*Gallinago gallinago*), holub douprňák (*Columba oenas*), výr velký (*Bubo bubo*), ledňáček říční (*Alcedo atthis*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), strnad luční (*Emberiza calandra*) a tuhyk obecný (*Lanius collurio*). Pravděpodobně zesíleným tlakem člověka na krajinu z oblasti zcela vymizel tetřev obecný (*Tetrao tetrix*), naopak některé dřívě vzácné druhy zaznamenávají v posledních letech mírný vzestup, příkladem může být čáp černý (*Ciconia nigra*).

Horský ráz vyšších poloh Žďárských vrchů dokládá výskyt silně ohroženého rejska horského (*Sorex alpinus*). Kriticky ohrožený je vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*), pravidelně je monitorována početná letní kolonie netopýrů britých (*Myotis emarginatus*), sídlící v zámku ve Žďáru nad Sázavou. Vydra říční (*Lutra lutra*) je v současnosti plošně rozšířena po celé CHKO. V posledních letech jsou v rozsáhlých lesních komplexech Žďárských vrchů nalézány pobytové stopy rysa ostrovida (*Lynx lynx*).

### Kulturní a historické zajímavosti

Prvotní osídlování pralesovitého hvozdu na pomezí Čech a Moravy, protínaného do 13. století pouze Libickou zemskou stezkou, pronikalo z níže položených míst a bylo spojeno se „žďářením“ pralesa pro zemědělskou obživu osadníků. Středisky této první kolonizační vlny se staly kláštery, především cisterciácký klášter založený r. 1251 ve Žďáru nad Sázavou, a také šlechtická dominia. Následně se v území rozšiřovaly i těžba a zpracování železných rud. Velký hospodářský rozvoj oblasti spadá do druhé kolonizační vlny na přelomu 15. a 16. století, kdy byly šlechtou zakládány železářské a sklářské hutě, rybníky a panské velkostatky. K poslední vlně tzv. pasekářské kolonizace, zasahující i odlehlejší, výše položené lokality, dochází

v 18. století. Z této doby pocházejí nejmalebnější vesnice a osady jako Krátká, Samotín, Blatiny či Roženecké paseky. Počátkem 19. století byl region druhým největším producentem železa v českých zemích a výrobky skláren z Herálce a Milov byly známy po celé Evropě. Následkem vyčerpání zásob dřeva v lesních porostech však došlo k postupnému zániku této výroby.

Tvárnost krajiny ovlivnilo výrazně i zemědělství přechodem z dřívějšího trojpolního na střídavý zemědělský systém a zvýšením podílu pícnin, okopanin i stavů dobytka. Jedinečnou ukázkou lidového stavitelství, dřívějších hospodářských činností, zvyků a života na vesnici je soubor staveb lidové architektury na Veselém kopci u Hlinska. Podél polních cest a silnic potěší poutníky malebné kapličky a křížky. Hodnoty krajiny umocňují barokní Santiniho stavby, z nichž byl poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou zařazen do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Za pozornost stojí např. i židovský hřbitov u Dřevíkova. Poeticky drsný ráz krajiny je i neustálým zdrojem umělecké inspirace. Čerpali z něj např. spisovatelé T. Nováková, K. V. Rais, J. V. Pleva, J. Karafiát, A. a V. Mrštíkovi, hudební skladatelé J. Křička, B. Martinů, sochaři J. Štursa, J. Pelikán, malíři A. Slavíček, F. Kaván, J. Zrzavý i současní umělci.

### Problematika ochrany přírody a krajiny

Žďárské vrchy, přestože v porovnání s ostatními chráněnými oblastmi nijak výrazně nevyčnívají ani nezaostávají, mají svoje zvláštnosti i problémy. I po vyhlášení CHKO pokračoval v 70. letech 20. století rozmach zemědělské výroby spojený s odvodňováním tisíců hektarů zemědělské půdy a napřimováním desítek kilometrů toků. Byly budovány rozsáhlé zemědělské areály, které v posledním dvacetiletí často chátrají a tvoří jizvy v jinak harmonické krajině. S příchodem tržního hospodářství v 90. letech 20. století se sice zemědělec začal chovat především z ekonomických důvodů ekologicky, v poslední době však dochází k opětovné intenzifikaci hospodaření na orné půdě, spočívající v nahrazování tradičních postupů a technologií chemickými prostředky a velkokapacitní technikou. Většina travních porostů s výjimkou tradičních jednosečných luk je kosena v nevhodných termínech a zavádí hmota odklizená, kosení často probíhá najednou na rozsáhlých navazujících územích při skupinovém nasazení širokozáběrových žacíh strojů. To vše má negativní dopady na druhovou rozmanitost: Dochází k omezení výskytu bezobratlých živočichů a ptactva, nebo dokonce i k likvidaci některých druhů.

Významnými prvky zdejší krajiny jsou rybníky, kterých je ve Žďárských vrších přes

500, a neustává zájem o výstavbu nových či obnovu starých zaniklých rybníků. V těchto ekosystémech se širokým spektrem rostlinných i živočišných druhů je důležité a mnohdy problematické skloubit jejich ochranu s rybářskými hospodařeními. Dá se však říci, že se daří najít schůdnou cestu, a to i díky možnosti vyplácet hospodařícím subjektům újmu za ztížené hospodaření.

Různé formy rekreace a cestovní ruch jsou jednou z výrazných forem využívání území, k čemuž vedle jeho nesporné atraktivity přispívá i poloha v pomyslném středu republiky. Největší zátěží je horolezectví v četných skalních MZCHÚ, které je však ze strany správy CHKO regulováno a k porušování stanoveného režimu dochází pouze výjimečně.

Ve Žďárských vrších dosud existuje mnoho zachovaných historických souborů venkovských sídel s velkým množstvím dřevěných i zděných staveb lidové architektury. Vzhledem ke geografické poloze na pomezí Čech a Moravy jsou její formy velmi rozmanité. Podoba sídel i krajiny se začala dramaticky proměňovat od 60. let 20. století v důsledku průmyslového rozvoje oblasti a celkových společenských změn. Bouřlivý urbanistický rozvoj a nové vlivy zejména v industriální architektuře se promítly do tvárnosti krajiny, kterou protkaly sloupky elektrického vedení, stožáry provozovatelů mobilních telefonních sítí, stavby větrných a fotovoltaických elektráren. Vskutku relativní je deklarovaná dočasnost některých staveb tohoto typu, jak ukazuje příklad výzkumných stožárů v lokalitě Studnice. Jejich výstavba byla povolena v 70. letech 20. století s tím, že po 10 letech budou z důvodu ochrany vzhledu krajiny strženy. Stojí však dodnes a o jejich osudu rozhoduje soud.

Správa CHKO věnuje velkou pozornost ekologické výchově a vzdělávání široké veřejnosti. Od roku 2003 provozuje ekologické informační středisko ve vesnické památkové

rezervaci Krátká u Sněžného. Budova, která se stala centrem pro pořádání tradičních akcí pro veřejnost, tematických výstav, setkání, přednášek, besed a exkurzí, byla spolu s dalším památkově chráněným objektem určena pro realizaci projektu Domu přírody. Původní záměr vybudovat ojedinělou kombinaci návštěvnického a vzdělávacího střediska však vzal pro složitě a nejisté financování za své a otazník v současné době visí i nad reálnou variantou, rozpracovanou do podoby studie.

Stěžejním úkolem ochrany přírody a krajiny ve Žďárských vrších je péče o jejich nejcenější území. Způsob a formy péče prošly za 40 let existence CHKO svým vývojem – od svépomocných aktivit, zajišťovaných pracovníky správy a nadšenými dobrovolníky v počátcích, až k jejímu financování

z Programu péče o krajinu, z něhož v posledním desetiletí byly v průměru čerpány 4 mil. Kč ročně. Příkladem nejdéle systematicky sledovaného místa s pozitivními výsledky v ochranné praxi je PP U Bezděkova, kterou správa CHKO převzala v roce 1982. Zajištěním důsledné a systematické péče o zdejší ojedinělou populaci kriticky ohroženého šafránu bělokvětého se tehdejší stovka jedinců stabilizovala na dnešních cca 4 tisících. Nezbyvá než doufat, že i za současné ekonomické situace bude péče o přírodu a krajinu nadále financovaná v potřebné výši, abychom mohli všechny předměty ochrany Žďárských vrchů udržet tak, jako se to podařilo v případě populace šafránů U Bezděkova.

*Autoři pracují na Správě CHKO  
Žďárské vrchy*



**Početnost populace šafránu bělokvětého (*Crocus albiflorus*) U Bezděkova vzrostla systematickou péčí ze stovek na tisíce jedinců.**

**Foto Vladimír Zabloužil**

## SUMMARY

**Zabloužil V., Mückstein P., Staněk J., Řetický J., Zális Z., Čejka J., Matějka P., Doležalová P., Dajč L. & Hanus B.:  
The Žďárské vrchy Hills after Forty Years**

The Žďárské vrchy Hills Protected Landscape Area (PLA) located in the Districts of Žďár nad Sázavou, Havlíčkův Brod, Chrudim and Svitavy was declared on the territory of 709 km<sup>2</sup> in 1970. Its elevation ranges between 490 and 836.3 m a.s.l., the latter being Mt. Devět skal/Nine Rocks, the highest peak of the area. The PLA's administration managing nature and the landscape administration is based at Žďár nad Sázavou. The PLA mission is to maintain harmonic well-balanced cultural landscape with a significant proportion of natural ecosystems. In the PLA, the landscape scenery/character has been shaped since colonising the boundary primary forest and it is a mixture of fields and meadows with dispersed trees under the Žďárské vrchy Hills forested ranges. The landscape also harbours picturesque fish ponds and rural settlements with the Horák/Highlander folk architecture elements. Water is an important phenomenon

within the PLA. The Žďárské vrchy Hills is a headstream on the main European interstream divide line between the North and Black Seas. On dense network of small watercourses, an extensive fishpond system has been established since the Middle Ages. The PLA's most valuable parts include particularly peat-bogs and other wetland communities. Gneiss rock forms on forested Žďárské vrchy Hills ranges as well as a mosaic of dispersed woody plant vegetation with hedgerows and small stone walls in farmland are another region's characteristic landscape element. The PLA Administration's main tasks include management of the most valuable areas, i.e. 50 small-size Specially Protected Areas and the 1<sup>st</sup>, the most strictly protected zone, as well as of veteran trees, carrying out the public/state administration in nature conservation and landscape protection, monitoring the remarkable natural features within the PLA and communication, education and public awareness. On the occasion of the 40<sup>th</sup> anniversary of the establishing the PLA, the Administration has prepared about a dozens of events for the general public and the target groups, e.g. Babin educational trail restoration, a trip to Mt. Žákova hora, a launching the stamp presenting the Žďárské vrchy Hills, a mushroom exhibition or a commemorative planting a descendant of the biggest tree, namely of Lukas or Singing Lime Tree.